

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

بیمارستان شهید بهشتی قزوین

آموزش به بیمار با موضوع: عقرب گزیدگی

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تائید کننده علمی: خانم دکتر سوده صالحی
(متخصص داخلی)

بهمن ۱۴۰۱

در صورت بروز هریک از علائم زیر مجدداً به اورژانس
یا پزشک مراجعه کنید:

- عدم بهبودی پس از ۷۲ ساعت
- بروز تاول یا زخمی شدن ضایعات
- ترشح چرکی و بدبو از محل گزش
- تنگی نفس، سختی تنفس یا تنفس صدادار
- تب بالاتر از ۳۸ درجه و علامت لرز
- شکستن، آسیب دیدن، خیس شدن یا تغییر شکل آتل
- بروز کهیر یا ضایعات پوستی در سراسر بدن
- ضعف و بی حالی یا خواب آلودگی شدید

منبع: دستورالعمل یکپارچه ترخیص از اورژانس «ویتا»

با آرزوی سلامتی و تندرستی

در موارد زیر حتماً به پزشک یا مرکز اورژانس
مراجعه کنید:

- اگر محل گزش در سر، صورت، گردن، داخل دهان یا بینی و چشم‌ها است
- اگر دچار گزش در چندین نقطه‌ی مختلف، متعدد شده‌اید.
- اگر هر یک از علائم بالا در شما بروز کرده است
- اگر سابقه‌ی حساسیت شدید به نیش عقرب، زنبور یا سایر حشرات را دارید.
- اگر سابقه ابتلا به آسم، حساسیت‌های تنفسی یا پوستی، کهیر در شما وجود دارد
- اگر از آخرین زمانی که واکسن کزاز تزریق کرده‌اید بیش از ۱۰ سال می‌گذرد.

عقرب گزیدگی :

گزش عقرب با احساس درد ، ناراحتی بسیار شدید و سوزنده و نیز ترس ، اضطراب زیاد همراه است .
زهر عقرب پس از گزش وارد بدن شده و با توجه به درجه سمیت آن ، مقدار زهر وارد شده و نیز میزان حساسیت بدن نسبت به زهر علائم مختلف و متفاوتی بروز می کند
دقت کنید از شکافتن محل گزش ، مکیدن یا بستن محکم اندام در بالاتر از محل گزش باید خودداری شود.

کمک های اولیه :

ارزیابی صحنه حادثه ، دور کردن یا پرهیز از خطر ، در خواست کمک در صورت لزوم
بی حرکت نگه داشتن مصدوم و ثابت نگه داشتن عضو گزیده شده
کمپرس سرد (از گذاشتن یخ به صورت مستقیم بر روی اندام خود داری کنید) .
انتقال سریع به مرکز درمانی
در برخی از کتب بستن بالای محل گزش با هدف تاخیر در جذب سم توصیه شده است . برای این کار باید :
از پارچه ، باند یا یک وسیله ی مناسب دیگر با عرض حداقل چهار تا پنج سانتی متر استفاده کنید.
پارچه ، باند یا وسیله مورد نظر را حدود پنج سانتی متر بالاتر از محل گزش (یعنی قسمتی از اندام که به تنه مصدوم نزدیک تر است ببندید.

نشانه های زیر معمولا پس از عقرب گزیدگی مشاهده

می شود :

درد شدید در محل گزش
تورم و برجستگی وسیع همراه با فرورفتگی در وسط آن
خارش و سوزش شدید
بی حسی و احساس گزگز یا سوزن سوزن شدن در اطراف محل گزش
احساس ضعف و خستگی

درمان :

بیمار باید در اولین فرصت به بیمارستان رسانده شود. نیاز است آزمایش های خاصی برای بیمار انجام شود. درمان به طور عمده حمایتی است و درد با مسکن، گذاشتن یخ و بی حرکتی اندام گزیده بهبود نسبی پیدا می کند. پانسمان محل گزیدگی و بالا نگه داشتن آن به کنترل درد کمک می کند.
برای انواع عقرب ها پادزهر وجود دارد، اما استفاده از آن عوارض خاص و گاه شدیدی دارد. به همین دلیل پادزهر تنها در موارد شدید و بالاخص در کودکان تجویز می شود.
در اورژانس برای شما پادزهر عقرب تزریق می شود .
گاهی اوقات نیز با توجه به وضعیت آسیب اندام طبق نظر پزشک آتل گیری انجام شود
با توجه به سابقه ی نامشخص یا قدیمی واکسیناسیون واکسن گزاز برای شما تزریق می شود.

پس از ترخیص تا بهبودی به نکات و توصیه های زیر

توجه کنید :

علائم موضوعی مانند درد و تورم حداقل به مدت ۱- ۲ روز ادامه می یابند
در طول چند روز آینده ممکن است دچار ضعف و بی حالی ، خستگی ، بی اشتهاپی خفیف و علائم شبیه سرماخوردگی یا بیشتر نیاز به استراحت کافی خواهید داشت
می توانید جهت کاهش درد و خارش از دوش آب سرد ، کمپرس سرد یا کیسه یخ در طول ۲۴-۷۲ ساعت استفاده کنید
برای کاهش تورم می توانید اندام خودرا بالاتر از سطح بدن قرار دهید
اگر سابقه حساسیت شدید به نیش عقرب ، زنبور یا سایر حشرات یا سابقه ی آسم ، حساسیت پوستی در شما یا اعضای خانواده وجود دارد حتما به پزشک اطلاع دهید .
برای کاهش درد می توانید از داروهای ضد درد مثل استامینوفن ، پروفن ،...مصرف کنید
از خاراندن ضایعه خودداری کنید خارش باعث زخمی شدن و بروز عفونت شدید پوستی می شود .
عقرب گزیدگی اغلب نیاز به پانسمان و پوشیده شدن با باند و گاز استریل ندارد در صورت نیاز هنگام ترخیص به شما اطلاع داده می شود .